

INFORMACJA NA TEMAT UKĄSZENIA PRZEZ ŻMIJĘ

Żmija zygzakowata (*Vipera berus*) to jedyny wąż jadowity na terenie Polski. Podlega ochronie gatunkowej. Najczęściej można ją spotkać na terenach podgórskich, łąkach, pastwiskach.

Jad żmii zygzakowatej jest stosunkowo słaby. Zawiera hemoraginę (uszkodzenie ściany naczyń), koagulinę (zatory) i cytolizynę (uszkodzenie komórek). Szczególnie podatne na jego działanie są dzieci ze względu na małą masę ciała. Ukąszenie może być nieuświadomione przez osobę poszkodowaną, szczególnie jeśli jest to dziecko. Miejscowo obserwowane są dwa ślady po zębach jadowych oddalone o 5-10 mm, pojawia się ból, zaczerwienienie, obrzęk, martwica. Po różnym czasie (minuty, godziny) rozwijają się objawy ogólne (ból głowy, nudności, wymioty, biegunka, powiększenie w. chłonnych, niepokój, spadek ciśnienia, duszność, zaburzenia świadomości) prowadzące do wstrząsu.

Pierwsza pomoc polega na obmyciu zranienia zimną wodą i unieruchomieniu kończyny najlepiej poniżej poziomu ciała. Wskazane jest ochłodzenie kończyny za pomocą woreczków z lodem, okrycie poszkodowanego i podanie płynów najlepiej pozajelitowo. Metody polegające na nacinaniu rany i upuszczaniu krwi są historyczne i nie powinny być stosowane. Nie zaleca się również stosowania opasek uciskowych (niektórzy autorzy dopuszczają opaskę uciskającą naczynia żyłne powyżej zranienia w przypadku przedłużonego transportu do szpitala) zabronione są próby wysysania jadu. Należy monitorować funkcje układów krążenia i oddechowego.

Zasadniczym postępowaniem jest podanie surowicy przeciwko jadowi żmij i chirurgiczne opracowanie zranienia. Postępowanie to powinno odbywać się na terenie ośrodka dysponującego zestawem p-wstrząsowym.

Podanie surowicy jest skuteczne do 20 (max. 24) godzin po ukąszeniu. Ampułka 5ml zawiera 500j.a. końskiej i jest produkowana przez Wytwórnę Surowic i Szczepionek Biomed w Warszawie. Podanie następuje domięśniowo, stosowane jest też ostrzyknięcie miejscowe. Podanie dożylnie jest możliwe tylko w stanie bezpośredniego zagrożenia życia. W razie potrzeby dawkę można powtórzyć.

Poniżej wykaz hurtowni dysponujących antytoksyną jadu żmij dla zakładów opieki zdrowotnej:

Nazwa podmiotu	Adres	telefon
Wytwórnia Biomed (lek na ratunek)	00-725 Warszawa; ul.Chełmska 30/34	022 841 06 06
Hurtownia PGF Urtica	54-613 Wrocław; ul. Krzemieniecka 120	071 782 66 00
Cefarm S.A. Wrocław	50-950 Wrocław; ul. Rakowiecka 65/67	071 371 42 00 071 371 42 88

Oraz wykaz szpitali, które dysponują surowicą

Nazwa	Adres	telefon
Zespół Opieki Zdrowotnej w Bystrzycy Kłodzkiej	Bystrzyca Kłodzka 57-500 Ul. Okrzei 49	074-811-04-73
Samodzielny Publiczny Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie	Dzierżonów 58-200 Ul. Cicha 1	074-831-37-31
Zespół Profilaktyki i Rehabilitacji w Janowicach Wielkich Sp.zoz	Janowice Wielkie 58-520 Ul. Świerczewskiego	075-754-75-00

	12	
Powiatowe Centrum Zdrowia w Kamiennej Górze Szpital Powiatowy	Kamienna Góra 58-400 Ul. Bohaterów Getta 10	075-744-90-00
Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji Sp. z o.o. NZOZ w Kamiennej Górze	Kamienna Góra 58-400 Ul. Korczaka 1	075-746 25 70
Szpital w Kłodzku	Kłodzko 57-300 Ul. Szpitalna 1a	074-865-12-01
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Legnicy	Legnica 59-220 Ul. Iwaszkiewicza 5	076-72-11-100
NZOZ Łużyckie Centrum, Medyczne w Lubaniu Sp. z o.o.	Lubań 59-800 Ul. Zawidowska 5	075-721-39-20
Zespół Opieki zdrowotnej w Lubinie	Lubin 59-300 Ul. Bema 6	076-84-01-739,738
Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej	Lwówek Śl. 59-600 Ul. Morcinka 7	075-792-01-04
Powiatowy Zespół Szpitali Szpital w Oleśnicy	Oleśnica 56-400 Ul. Armii Krajowej 1	071-314-90-81
SPZOZ Oława	Oława 55-200 Ul. Baczyńskiego 1	071-301-13-11
Specjalistyczne Centrum Medyczne w Polanicy Zdroju	Polanica Zdrój 57-320 Ul. Jana Pawła II 2	074-8621100
Szpital Powiatowy im. Wojciecha Oczki	Strzelin 57-100 Wrocławska 46	071 392-03-55
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Średzkie Centrum Medyczne w Środzie Śląskiej	Środa Śląska 55-300 ul. Kolejowa 16	071-317-20-56
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Świdnicy	Świdnica 58-100 ul. Leśna 27-29	074-851-74-00
Świdnica Sp. z o.o. Powiatowe Pogotowie Ratunkowe	Świdnica 58-100 Ul. Westerplatte 20	074 852 24 44
Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego	Wałbrzych 58-309 ul. Sokołowskiego 4	074-648 96-00
Akademicki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza - Radeckiego we Wrocławiu	Wrocław 50-376 Ul. Wrońskiego 25	071-320 07 01
Szpital Marciniaka Oddział Ostrego Zatrucia	Wrocław 50-420 Ul. Traugutta 116	071-343-76-01
Wojewódzki Szpital im. J. Gromkowskiego	Wrocław 51-149 Ul. Koszarowa 5	071 326-13-25 - 31
„EuroMediCare” Sp. z o.o. Szpital Specjalistyczny z Przychodnią	Wrocław 54-144 Ul. Pilczycka 144/148	071 356-64-00
Szpital Św. Antoniego w Ząbkowicach Śląskich	Ząbkowice Śląskie 57-200 ul. B. Chrobrego 5	074-64-13-400
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zgorzelcu	Zgorzelec 59-900 ul. Lubańska 11/12	075-77-550-51
Zespół Opieki Zdrowotnej w Złotoryji	Złotoryja 59-500 ul. Hoża 11	076-87 79 574

Ponieważ ilości zamawianej przez szpitale surowicy są małe należy upewnić się telefonicznie, że jest ona aktualnie dostępna.

Lekarz koordynator
D. Chrzanowski